

MEXIKÓ

I. AZ ORSZÁG TÁRSADALMI-GAZDASÁGI HELYZETE

1. Általános információk

Hivatalos megnevezés	Mexikói Egyesült Államok
Államforma	szövetségi köztársaság
Főváros	Mexikóváros
Terület	1 972 550 km ²
Népesség	111 211 789 (2009. július)
Nemzetiségi megoszlás	mesztic (60%), indián (30%), fehér (9%), egyéb (1%)
Vallási megoszlás	római katolikus (77%), protestáns (6%), egyéb (17%)
Hivatalos nyelv	spanyol
Klíma	trópusi és sivatagi
Államfő	Felipe de Jesus Calderon Hinojosa
Miniszterelnök	Felipe de Jesus Calderon Hinojosa
Hivatalos pénznem	MXN (mexikói peso)
Jelentősebb városok	Guadalajara, Potosí, Toluca, Cancún, Mérida, Oaxaca, Chihuahua, Morella, Veracruz

2. Főbb gazdasági mutatók, a gazdaság szerkezete, főbb ágazatok

Mexikó főbb gazdasági mutatói, 2007-09

		2007	2008	2009
GDP (folyó áron)	Mrd USD	1 565	1 585	1 482
GDP változás (reál)	%	3,3	1,3	-6,5
Egy főre jutó GDP (PPS)	USD/fő	14 400	14 400	13 500
Infláció (fogyasztói árindex)	%	3,8	6,5	3,6
Munkanélküliségi ráta	%	3,7	4,0	5,6
Költségvetés egyenlege	GDP %-a	-0,8	-1,5	3,6
Államadósság (év végi)	GDP %-a	n.a.	35,8	37,7
Folyó fizetési mérleg egyenlege	GDP %-a	-5,4	-15,8	-10,1
Árfolyam (éves átlag)	MXN/USD	10,8	11,0	13,6

Forrás: CIA The World Factbook, ECLAC

Mexikó a világ 13., és Latin-Amerika 2. legnagyobb gazdasága, Latin-Amerika összevont GDP-jének közel egynegyedét adja. A gazdasági folyamatokat alapvetően az amerikai gazdaságok együttműködése, Mexikó NAFTA (Észak-Amerikai Szabadkereskedelmi Megállapodás) tagsága, döntően az USA gazdasági helyzete és a kőolaj világpiaci árának alakulása határozza meg. A gazdasági vezetés legfontosabb célja rövidtávon az USA-tól való függőség enyhítése, közép- és hosszabb távon új munkahelyek teremtése, a nyomor csökkentése és a jövedelemelosztási viszonyok kiegyenlítése. Prioritás a közbiztonság erősítése, a kábítószer-ellenes harc, a gazdaság versenyképességének növelése, a külkereskedelem diverzifikálása, a működő-tőke beáramlás ösztönzése és a munkahely-teremtés. Kiemelt téma az olajbevételek növelése, az építőipar, a turizmus, az infrastruktúra fejlesztése, a pénzügyi reform (új hitelrendszer bevezetése a vállalkozók számára) is.

A régió országait érintő gazdasági visszaesés Mexikót 2008 második felében érte el: 15 Mrd USD-t fordítottak a pénzügyi és bankrendszer stabilizálására és újabb kedvezményeket adtak a külföldi befektetőknek. 2008 őszére azonban - az USA-ban kirobbanó pénzügyi válság negatív hatásai következtében - a mexikói peso addigi stabilitása veszélybe került. A kormányzat újabb 5 Mrd USD felhasználásával kivédte a nemzeti valuta elleni támadásokat. A stagnáláshoz hozzájárult a világpiaci olajárak, az idegenforgalmi bevételek és a külföldön dolgozó vendégmunkások átutalásainak csökkenése is.

A válság hatására 2009-ben a GDP több mint 7%-kal csökkent. Az ipari termelés is csökkent (-9%). Nemzetközi tartalékai 2009-ben 89,74 Mrd USD-re csökkentek (95,3 Mrd USD-ről). Az államadósság a GDP 42,6 százalékát tette ki, a külső adóssága 177 Mrd USD volt.

A GDP 4,1%-át a mezőgazdaság, 34,5%-át az ipar és 61,3%-át a szolgáltató szektor adja. Az aktív keresőképeselek 15,1%-a az agrárágazatban, 25,7%-a az iparban és 59%-a a szolgáltatásokban dolgozik. Az ország fontos ásványkincse a kőolaj: tartalékai 10,5 milliárd hordóra becsülhetők, napi kitermelése 3,2 millió hordó. A

mezőgazdaság fontosabb terményei: húsfélék, szója, kukorica, búza, rizs, gyapot, kávé, trópusi gyümölcsök, zöldségfélék, fakitermelés. Az ipar fontosabb termékei: élelmiszerek, ital, dohány, vegyi anyagok, vas és acélárak, kőolaj, textíliák, gépjárművek, tartós fogyasztási cikkek.

Elemzők szerint bár jelentős fellendülés mérhető le sok ipari ágazatnál - az ország gazdasága továbbra is gyenge teljesítményt nyújt. 2009. harmadik negyedétől, a Mexikó-USA relációban (az ország külkereskedelmének kb. 80%-át jelenti!), a látványosan megnövekedett export volumennek köszönhetően, a mexikói adatok pozitívabb képet festenek a gazdaság állapotáról, mint a megelőző, 1995-ös mexikói nagy gazdasági válságban. Gyengült a nemzeti valuta a USD-vel, illetve az euróval szemben – kedvezőbb helyzetet teremtve ezzel az export szektorok bővülő érvényesülésének. Ugyanakkor a „leginkább húzó” ipari- és szolgáltató ágazatok egyidejűleg jelentkező bevétel növekményei mellett, a gazdaság inflációs tendenciáit is jobban féken lehet tartani.

Más mutatók esetében, például a magánszektor befektetéseiben, az ipari termelésben vagy a munkanélküliségi ráta mutatóiban kisebb visszaesés tükröződött az elmúlt két évben, mint az összehasonlítási alapul többször említett 1995-ös krízis idején.

Az elmúlt kétéves időszak, átlagban mintegy 5%-pontos GDP csökkenése a közvetlen működőtőke-import, a külföldön dolgozó, több milliós mexikói „emigráns-társadalom” hazautalásainak elmaradása, illetve csökkenése, valamint a turizmusból és a kitermelt olaj csökkenő ára miatti kiesett bevételek eredményeként következett be.

A Mexikói Nemzeti Bank által az ez évre tervezhető 4,7%-os gazdasági növekedés az elemzők szerint változatlanul elérhető, reális célkitűzés, de az ország teljesítményét tekintve – több, egyszerre ható belső és külső tényező hatására – megerősítik, hogy csupán 2011-re tud majd visszazárkózni a gazdasági krízis előtti szintre. Néhány makrogazdasági adat, így például a GDP alakulása - Mexikó gazdasági dinamizmusából következően - az elkövetkező két évben csökkenő tendenciát mutat majd 2011 és 2012-re, a tervezett mutatók értékét 3.1% és 2.9%-ra becsülték.

3. Külkereskedelmi tendenciák, külkereskedelmi statisztika, főbb partnerek, főbb termékek

Mexikó külkereskedelmi forgalma, 2006-09

		2006	2007	2008	2009
Áruforgalmi egyenleg	Mrd USD	-7	-11	-17	-5
Export	Mrd USD	250	272	291	229
Import	Mrd USD	256	283	308	234
Szolgáltatások egyenlege	Mrd USD	-6	-7	-7	-6
Export	Mrd USD	16	17	18	14,7
Import	Mrd USD	22	24	25	22,7

Forrás: OECD, ECLAC, INEGI

Mexikó tagja az OECD-nek (a latin-amerikai országok közül egyedül), az EBRD-nek és az APEC-nek. Chile mellett a régióban csak Mexikó rendelkezik investment grade besorolással. Jelentős függése az USA-tól komoly veszélyt jelent gazdaságára, ezért szélesebb körű piaci nyitásra törekszik (Európa, Kína, India, Japán irányába). Külkereskedelmi mérlege az USA-val szembeni többlete ellenére deficitese.

Az EU-Mexikó közötti Gazdasági Partnerségi, Politikai és Együttműködési Megállapodás (1997) keretében az ipari termékekre gyors vámlebontást biztosító megállapodás lépett hatályba, melynek értelmében az EU 2003-ra, Mexikó pedig legkésőbb 2006 végére teljes egészében megnyitotta piacát. 2004 után a legmagasabb mexikói vámtétel az ipari termékek esetében nem haladja meg az 5 százalékot. A megállapodás liberalizációt irányoz elő a mezőgazdasági és a halászati termékek jelentős körére is, 2010-re az Unió importjának 80 százalékát, míg Mexikó a 42 százalékát teszi vámmentessé. A halászati termékek esetében az Unió eltörli a vámokat, míg Mexikó behozatalának 89 százaléka esetében biztosít vámmentes piacra jutást. Azon agrártermékek esetében, melyekre a liberalizáció nem terjed ki, a felek kedvezményes vámkontingensek nyitásában állapodtak meg.

Mexikó főbb exportcikkei: feldolgozott és gépipari termékek, kőolaj és származékai, ezüst, trópusi gyümölcs, zöldségfélék, cukor, kávé, gyapot. Az export főbb irányai: USA (80%), Kanada (2,4%), Németország (1,7%). Főbb import termékei: fémmegmunkáló gépek, acéltermékek, mezőgépek, elektromos és híradástechnikai berendezések, gépjármű alkatrészek összeszerelésre, gépjármű motorok, repülőgép alkatrészek. Chile az alábbi főbb piacokról importál: USA (49%), Kína (11,2%), Japán (5,3%).

4. Tőkeáramlás alakulása és a főbb partnerek

Mexikó közvetlen tőkebefektetés importja és exportja, 2007-09

		2007	2008	2009
Külföldi közvetlen tőkebefektetés-import	Mrd USD	27,2	21,9	22,5
Külföldi közvetlen tőkebefektetések állománya	Mrd USD	272,7	295,7	307,7
Tőkebefektetés más országba	Mrd USD	8,2	0,7	1,0
Tőkebefektetés állománya	Mrd USD	44,7	45,39	46,39

Forrás: CIA The World Factbook, OECD, ECLAC

2009-ben az országba áramló működőtőke állománya 307,7 Mrd USD-t tett ki, míg a kihelyezett tőke állománya 46,4 Mrd USD volt. A közvetlen külföldi tőkebefektetések több mint fele származik az USA-ból, közel 40%-a az Európai Unió országaiból. A beruházások 48,1%-a a feldolgozóiparba, 8,6%-a a kereskedelembe, 16,2%-a a közlekedés és telekommunikációba, 19,4%-a a pénzügyi szolgáltatásokba irányult.

A kihelyezett tőkeállomány döntően a közép-amerikai térségbe, ill. a NAFTA országokba irányul. Főbb ágazatok: telekommunikáció, építőipar, autógyártás, élelmiszeripar, bányászat, pénzügyi szolgáltatások.

II. MAGYARORSZÁG ÉS MEXIKÓ BILATERÁLIS KAPCSOLATAI (KÜLKERESKEDELEM ÉS TŐKEÁRAMLÁS)

A magyar-mexikói külkereskedelem áruszerkezete (M USD)

	KIVITEL		BEHOZATAL		EGYENLEG	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Összesen	320,73	228,20	174,13	174,44	146,60	53,76
Élelmiszer, ital, dohány	0,85	0,64	0,97	1,02	-0,12	-0,38
Nyersanyagok	0,09	0,08	0,00	0,12	0,09	-0,04
Energiahordozók	0,15	0,33	0,00	10,71	0,15	-10,38
Feldolgozott termékek	17,22	21,44	19,09	33,34	-1,87	-11,90
Gépek, gépi berendezések	302,42	205,71	154,07	129,25	148,35	76,46

Értékváltozás és a forgalom megoszlása 2009-ben (%)

	INDEX (2008=100)		MEGOSZLÁS	
	KIVITEL	BEHOZATAL	KIVITEL	BEHOZATAL
Összesen	71,2	100,2	100,0	100,0
Élelmiszer, ital, dohány	75,3	105,2	0,3	0,6
Nyersanyagok	88,9	-	0,0	0,1
Energiahordozók	-	-	0,1	6,1
Feldolgozott termékek	124,5	174,6	9,4	19,1
Gépek, gépi berendezések	68,0	83,9	90,1	74,1

Forrás: KSH

Az elmúlt években a kétoldalú forgalmat tekintve Mexikó az első számú kereskedelmi partnerünk volt Latin-Amerikában.

A magyar-mexikói kereskedelem feltételeit az EU és Mexikó közötti Gazdasági Partnerségi, Politikai és Együttműködési Megállapodás határozza meg, amelynek alapján 2007-re valósult meg az összes ipari termék és számos mezőgazdasági cikk szabad kereskedelme. Figyelembe véve Mexikó NAFTA tagságát is, ez kedvező feltételeket teremt a magyar exportőrök számára észak- és közép-amerikai kapcsolataik kialakítására, illetve megerősítésére.

Magyarország kereskedelmi partnerországai rangsorában 2009-ben Mexikó az export szempontjából a 34. helyen, import szempontjából pedig a 36. helyen állt. A Mexikó és az EU tagországok között 2009-ben lebonyolított kereskedelmi forgalomban Magyarország a 11. helyet foglalja el a mexikói export és a 13.-at a Magyarországból származó import tekintetében. A mexikói kimutatás szerint a hazánkba irányuló export összege 116,7 M USD, és a Magyarországról származó import pedig 275,6 M USD volt.

Termékforgalmunk szerkezete hagyományosan kedvező: mind kivitelünkénél, mind behozatalunknál a gépek és szállítóeszközök dominálnak, a második helyen a feldolgozott termékek állnak. Kivitelünk jelentősebb tételei: közúti gépjármű motorok és alkatrészek, számítástechnikai termékek, hangszórók, alumíniumgyártmányok, villamossági cikkek, árammérők és műszerek. Importunk főbb tételei:

számítástechnikai és gépjárműipari termékek, vegyi anyagok, nyomtatott áramkörök, csapszerelvények, orvosi eszközök, banán, sör és tequila. A forgalom döntő részét a multinacionális vállalatok telephelyei közötti áruszállítások adják.

2009-ben az előző évhez viszonyítva exportunk (228 M USD) 29%-kal csökkent, a legnagyobb visszaesés a gépi berendezések esetében (-32%) következett be. 2009-ben az előző évhez viszonyítva importunk (174 M USD) 12%-kal mérséklődött.

A magyar-mexikói kettős adóztatást elkerülő egyezmény szövegét 2009. december elején parafáltuk, az aláírás előkészítése folyamatban van. Előkészítés alatt van a magyar-mexikói beruházásvédelmi egyezmény is.

Kétoldalú közvetlen tőkebefektetések, 2006-08 (M EUR)

	2006	2007	2008
Mexikó közvetlen tőkebefektetés-exportja Magyarországra	0,5	0,0	-3,7
Mexikó közvetlen tőkebefektetés-állománya Magyarországon	-	-	-
Magyarország tőkebefektetése Mexikóba	0,8	-	0,5
Magyarország tőkebefektetés-állománya Mexikóban	-	-	-

Forrás: MNB

Ismereteink szerint a mexikói tulajdonossal bejegyzett, magyarországi cégek száma 12. Profiljuk: vendéglátóipar, építőipar és ingatlanhasznosítás, szolgáltatás és szaktanácsadás, egészségügy, számítástechnika, beruházás és kereskedelem.

A mexikói CEMEX Magyarországon, Csehországban, Lengyelországban és Horvátországban van jelen a régió országai között. Magyarországon a Danubius Betonkészítő Kft. tulajdonosa, tevékenységét e cég felvásárlásával kezdte meg az országban az 1980-as évek végén. Napjainkban már az építőipari anyagok egyik vezető szolgáltatójává vált, nem csak Magyarország vezető készbeton gyártója, hanem jelentős tevékenységet folytat már a kavics és térkő értékesítésben is. A Cemex Magyarországon 800 főt alkalmaz. A mexikói Cemex 2005 nyarán döntött arról, hogy Magyarországra, Budapestre hozza a közép- és kelet-európai leányvállalatait kiszolgáló pénzügyi szolgáltató központját.

A mexikói NEMAK tulajdonában lévő NEMAK Győr Kft. világhírű autógyárak beszállítójaként évi több mint 1,6 millió alumínium hengerfejet és motorblokkot gyárt. A mexikói NEMAK a világ legnagyobb független alumínium hengerfejgyártója. Győri telephelyükön 2009-ben mintegy 600 főt alkalmaztak.